

and treaties will always be in great demand due to the continuous development of economic and diplomatic relations between Greece and Ukraine, so the topic has prospects for further study and development.

Key words: *contracts, treaties, translation, formal business style.*

УДК 811.111'373:70

І. П. Волошук

К. В. Мартищенко

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТКОРЕКТНОСТІ В СУЧАСНИХ АМЕРИКАНСЬКИХ ТА БРИТАНСЬКИХ ДРУКОВАНИХ ЗМІ

У статті досліджено найпоширеніші мовні засоби вираження політичної коректності у друкованих засобах масової інформації. Розглянуто поняття евфемізації та її основні прагматичні функції на прикладі консервативних та ліберальних англомовних видань.

Ключові слова: *політична коректність, евфемізми, мовний засіб, евфемізація мовлення, меліорація, нейтралізація неприємного значення слова, пом'якшення значення.*

Постановка проблеми. Вивчення мови в сукупності із соціальними, суспільно-історичними та культурними чинниками, що безпосередньо впливають на її розвиток і функціонування як засобу спілкування та мислення, є актуальною проблемою сучасного мовознавства.

Сучасні політичні та соціально-економічні виклики провокують етнічні конфлікти, нетерпимість та різні форми дискримінації як у глобальному так і в локальному вимірі, що в свою чергу суперечить демократичним цінностям. Отже для вирішення даних суперечностей в міжкультурній комунікації виникла необхідність виховання мовної і поведінкової коректності та толерантності у суспільстві, і, відповідно, потреба навчитися правильно вести міжкультурний діалог. Звідси витікає поява такого явища як політична коректність, яке стало невід'ємною частиною мовної практики, перш за все, американської, британської, а пізніше – і західноєвропейських культур. Явище політкоректності актуалізувалось в медіадискурсі, адже журналісти все частіше звертаються до заміни потенційно образливих лексичних одиниць на більш коректні. Втім, з лінгвістичної точки зору недостатньо вивченими залишаються як функціонально-прагматичні особливості, так і особливості мовного вираження політичної коректності, що формує **актуальність** даного питання та обумовлює необхідність детально розглянути засоби вербалізації політичної коректності на матеріалі британської та американської преси.

Метою статті є проаналізувати та порівняти основні мовні засоби вираження категорії політичної коректності з точки зору прагматики в британських та американських друкованих ЗМІ.

Поставлена мета обумовлює реалізацію наступних **завдань**: визначити які суспільні явища вимагають політичної коректності в американській та британській пресі; з'ясувати основні мовні засоби їх вираження у мові на прикладі статей з американських та британських газет.

Матеріалом дослідження слугували онлайн-версії британських («The Times», «The Guardian», «The Independent») та американських («Washington Post», «Daily News») газет.

Виклад основного матеріалу дослідження. Узагальнюючи тлумачення різних дослідників, політична коректність – це мовно-культурний феномен, що реалізується внаслідок декодування мови знаками антирасизму, терпимого ставлення до національних та сексуальних меншин, гендерної та соціальної нерівності. Бути політично коректним означає уникати використання у своєму мовленні висловлювань, які стосуються статі, віку, раси, інтелектуальних здібностей, фізичного стану, національності тощо і можуть принизити особисті почуття людей. Наприклад, словосполучення *big-boned person*, що означає «людина з надлишковою вагою», є коректним заміником слова *fat* – «товстий» та у реченні виконує меліоративну функцію, адже звучить не образливо для людей, яких стосується дане висловлювання.

Основним мовним засобом, що актуалізує ідеї політичної коректності у друкованих засобах масової інформації є **евфемізми**. Явище евфемії не менш актуальне серед лінгвістів, ніж явище політичної коректності. Підтвердженням цього є численні роботи різних науковців (В. Заботкіна, А. Кацев, Л. Крисін, Г. Кужим, Г. Пауль, Р. Холдер, С. Шейгал та ін.), присвячені поняттю евфемії, її розвитку та проблематиці. Вчені вважають, що особливості мовної поведінки суспільства обумовлює мова засобів масової інформації, саме тому, дослідження ролі евфемії передусім відбувається на основі джерел, що орієнтовані на масову аудиторію, особливо це стосується друкованих видань.

Евфемізмами вважаються слова та словосполучення, що вживаються для заміни інших слів, які можуть звучати грубо та неприємно для того, щоб уникнути конотаційної номінації предмета, події чи явища, приховуючи або пом'якшуючи це найменування. Вони певним чином редагують мову задля меліорації висловлювання та нейтралізації його негативного ефекту. Явища евфемії та політичної коректності тісно пов'язані між собою. Деякі мовознавці припускають, що це тотожні поняття, або, що евфемія містить вужче значення, проте, явище політкоректності має більш поведінково-культурне значення, а евфемізми – це мовні інструменти номінації певних лексичних одиниць відповідно до норм та правил, встановлених основними принципами політичної коректності.

У проаналізованих текстах евфемізми виконують такі основні функції:

1. Пом'якшення грубої і неприємної для мовця номінації: тобто, мовець сам усвідомлює необхідність заміни прямого позначення певного слова через його грубе, різке чи непристойне звучання. Наприклад, досить часто у реченні: *An intoxicated pilot was arrested at Amsterdam's Schipol airport* [10], під словосполученням *intoxicated pilot* мається на увазі, що пілот знаходився у стані алкогольного сп'яніння, але замість різкого найменування «п'яний, нетверезий» автор, розуміючи, що це звучить непристойно, замінює його евфемізмом.

2. Пом'якшення грубого і неприємного для співрозмовника: в даному випадку вживання евфемізму залежить від контексту і соціальних умов, адже мовець змушений використовувати евфемізм, щоб не зачепити почуття співрозмовника. Реалізація даної функції евфемізмів прослідковується у фразі *children with special needs* (діти з обмеженими можливостями), що використовується замість некоректного слова «інваліди».

3. Маскування реальності: мовець використовує у своєму мовленні слова, які певною мірою вуалюють, приховують суть явища, яке є потенційно неприємним або має негативне значення. Так, евфемізм *economically inactive person* означає «безробітна

людина» і виконує роль «маскувальника» заради меліорації всієї фрази у статтях британської преси.

У британських та американських ЗМІ евфемістична лексика використовується на всіх рівнях мови, але, на кожному з них, способи утворення евфемізмів відрізняються. Найпоширенішими є засоби евфемізації на лексичному рівні мови. Наприклад, часто використовуються літературознавчі тропи – метафора та синекдоха. Синекдоха полягає у перенесенні значення з цілого на частину або навпаки. Так, у реченні «*Britain worked with the White Helmets volunteer rescue force to fake the chemical attack*» [14] словосполучення *The White Helmets* позначає людей, що є працівниками волонтерської організації з цивільної оборони, беручи до уваги один із елементів їхнього одягу. В даному випадку, ця фраза є навмисно неточною і частково відволікає увагу читача від інформації, що стосується цивільної оборони. Ще одним прикладом вживання синекдокси в ролі евфемізму є словосполучення *dwindling police numbers* (*Amber Rudd cannot ignore dwindling police numbers* [16]), в якому словом *numbers* називають осіб, які потрапляють під звільнення та маскує, таким чином, таке неприємне для людей суспільне явище як примусове позбавлення роботи.

Метафора як стилістичний прийом передбачає використання слів у переносному значенні, спираючись на спільні ознаки між неназваним предметом та його заміником. Для прикладу, у статтях американської газети «Washington post» вживається досить цікавий евфемізм – *trade insults* (дослівно «продавати образи»). У реченні: «*President Trump and John Bolton, his newly designated national security adviser, both have traded insults with North Korean leaders...*» [7], проаналізувавши контекст, в якому використовується вислів, бачимо, що його значення є непрямим, і насправді, журналіст завуальовано зазначає, що представники обох сторін виражали своє невдоволення ситуацією і, безсумнівно, функцією цього метафорично евфемізму є приховування конфліктної ситуації. В той же час, у газеті «The Times» в одній із статей політичного характеру використовується вислів «*to shine a light through the fog of lies*» (*Western security agencies aimed to shine a light through the fog of lies, half-truths and obfuscation that pours out of their propaganda machine* [9]), що є метафорою та замінює такі словосполучення як «*find out the truth, clarify the situation*». Переносне значення слів, в даному випадку, надає фразі дещо літературного аспекту сприйняття і, таким чином, приховує факт брехні та необхідності її розкривати, що є маскуванням неприємного соціального явища.

У британському виданні «The Guardian», зустрічається фраза «*between jobs*» (*In between jobs, do all you can to put yourself about and keep your skills sharp*) [15], використана у переносному значенні, що означає «бути безробітним». Її прагматична функція – маскування соціальної нерівності.

Металепсис – різновид літературознавчих тропів, частково схожий на метафору, що полягає у вживанні слова у переносному значенні через декілька номінацій, до того ж, «перехід» між номінаціями повинен бути логічним і зрозумілим. Прикладом є використання словосполучення *deprived environment* (неблагополучний район) замість *slums* (трущоби), так як поняття є схожими між собою: *slums – poor district – deprived environment* (трущоби – бідний район – неблагополучний район). Або ж, наприклад, у консервативній британській пресі замість слова «*divorce*» вживається евфемістичний вираз *family breakdown* (розпад сім'ї), що утворений за допомогою металепсису (*divorce – family disruption – family breakdown*). Також прийом металепсису, використаний у реченні: «*...an Italian policewoman said that she had never investigated a more horrific sexual assault.*» [11], частково пом'якшує різке негативне враження від ситуації, завдяки слову *assault* (*rape - violation – assault*).

Для англomовної преси найактуальнішою виявляється евфемізація за допомогою перифраз – прийом, в основі якого лежить заміна прямої назви предмета за допомогою опису або вказівки на певну його ознаку. Для прикладу, словосполучення *capital punishment* (смертна кара) виконує меліоративну функцію і є перифразом вислову *death penalty*, адже вказує на ознаку останнього, зазначаючи, що це найвища міра покарання. У британській газеті «The Independent» для позначення переселенців, автори статей користуються евфемізмом-перифразом *foreign nationals*, що в прямому перекладі означає «іноземні громадяни» а зрозуміти, що це стосується саме теми іммігрантів допомагає лише оцінка прагматичної ситуації: «...plans to demand immigration documents from tenants could make it harder for foreign nationals to find homes, and provoke discrimination...» [6]. В той час як в американській онлайн-версії видання «Daily news», на позначення тих же іммігрантів використовують слово *aliens*: «We will continue to fight to carry out the Department's commitment to the rule of law, protecting public safety, and keeping criminal aliens off the streets...» [5]. В обох випадках спостерігається заміна звичайного *foreigner* або *immigrant* іншими словами для того, щоб приховати негативний відтінок в статтях відносно до представників інших країн. У реченні *The Israeli Defence Force said that it had «massively reinforced» the borders* [17], евфемізмом виступає словосполучення *had «massively reinforced»*, що в прямому перекладі означає «значно посилити» – фраза, яка не є різко негативною та не показує агресивного настрою, проте аналіз прагматичної ситуації дозволяє зрозуміти її приховану дефініцію – розташування більшої кількості військових машин та озброєних людей поблизу кордонів («*military facilities, tanks, weapons, armed forces*»). Ще одним прикладом нейтралізації негативної конотації фрази є евфемізм *malign activity*, використаний у статті національної Британської газети «The Times»: *Russia was on the road to pariah status because of its ... «malign activity» on British soil* [4]. В перекладі вираз означає «злочинна діяльність» і має дещо негативне значення, водночас, він пом'якшує та приховує реальну агресивність дій однієї країни проти іншої.

Антифразис як стилістичний прийом також має своє відображення у евфемізації лексичних одиниць в американських та британських друкованих ЗМІ, його основним принципом є заміна небажаного слова тим, що має абсолютне протилежне значення. Речення «*The Prince of Wales ... is not «level-headed»...*» [8] містить антифразис *not level-headed*, що виконує функцію евфемізму та вживається у значенні «неспокійний, запальний» задля коректного вираження негативної риси характеру людини, що займає високу позицію у суспільстві, адже частка *not* виконує в даному випадку пом'якшувальну роль. Схожий евфемізм зустрічається і в іншій британській газеті («The Independent»): *Passengers were «not in any danger»* [12]. Вираз *not in any danger* в зазначеному прикладі виконує функцію підсилення ефекту фрази, підкреслює факт, що всі пасажери були в безпеці. Ще один приклад використання даного прийому спостерігаємо у реченні: *The Palestinian leader said that the United States was «no longer a partner» in peace efforts* [17]. За допомогою словосполучення *was «no longer a partner in peace efforts»* автор статті, як зрозуміло по контексту, має на увазі, що влада Палестини вважає, що представники США агресивно налаштовані щодо них і не приховують своїх ворожих намірів. Метою даного евфемізму є пом'якшення стилістичного значення фрази. Загалом, вживання антифразису як способу евфемізації мовлення у публіцистичному стилі характерне більше для британської преси, і виражається, переважно, у конструкціях часткою *not* або *no*.

Спосіб евфемізації, пов'язаний з фонетичним рівнем проявляється невід'ємно від лексики та передбачає заміну небажаного слова на більш прийнятне та схоже за звучанням. Наприклад, у британській пресі, використовують вислів *Oh, my Goch!*

замість *Oh, my God!*, що є йому співзвучним та використовується задля уникнення слова релігійної тематики. Те ж саме відбувається у фразі *For the goodness sake!* (замість *For the God sake!*) Цей прийом має назву паронімічна заміна [2, с. 65]. Такі ж вислови спостерігаються і у американських газетах, більше того, деякі журналісти не повністю дотримуються ідей політичної коректності та часто вживають пряме найменування даного слова.

Поширеними засобами утворення евфемізмів на рівні морфології є мейозис, різновидом якого є негативна префіксація та аббревіація. Мейозис сприяє «послабленню» негативного значення слова, модифікує його на «неповне» [1]. Так, скажімо, пряму номінацію професії неприбутковою або непрестижною (*low, poorly, badly paid profession*) публіцисти замінюють виразом *underpaid profession*, в якому за допомогою словоформи *under-* (недо-) створюється ефект неповноти висловлювання, і це, відповідно, нейтралізує будь-яке негативне значення. Суть негативної префіксації зрозуміла по назві даного прийому – додавання негативних префіксів (*anti-, in-, un-, under-*) до неприйняттого або навіть зовсім іншого слова змінює його дефініцію та створює «покрашене» значення. Наприклад, у реченні: *He said Cuba was prepared to negotiate with the United States but unwilling to cede to any of Washington's demands for internal change* [3], слово *unwilling*, утворене шляхом додавання негативного префіксу, вживається замість *refusal, rejection* та знебарвлює різкий відтінок висловлювання, маскує відверту відмову.

Прийом елевації у лінгвістиці означає «завищене» найменування слова та також є одним із способів евфемізації мовлення. Найяскравішим прикладом вживання елевації є словосполучення *ethnic cleansing* (етнічна чистка): *«The United States has called the Myanmar military operation against the Rohingya population “ethnic cleansing”»* [18] З позиції прагматики, даний вираз відіграє роль маскувальника реальної ситуації у країні, що спрямована проти етнічного населення та направлена на навмисне його знищення, адже звучить як абстрактна назва.

Речення: *«The zoo said that Iain Valentine, the director of giant pandas, had left to pursue new interests»* [13] також містить евфемізм, утворений елевацією. Словосполучення *had left to pursue new interests* дослівно перекладається «пішов задля пошуку нових інтересів», втім, в зазначеному прикладі воно має значення «звільнитися, бути звільненим». Прийом елевації застосований автором щоб прикрасити дійсність та створити позитивне враження від процесу звільнення людини з посади, адже з першого погляду складно побачити негативне значення фрази.

Висновки. Поняття політичної коректності полягає в заміні тих мовних висловлювань, що можуть зачепити почуття та гідність іншої людини та стосуються її віку, раси, стану здоров'я, статі, соціального статусу, зовнішнього вигляду, релігії тощо, а також є особливою культурою поведінки. Основним механізмом реалізації ідей політичної коректності є евфемізація мовлення, що полягає в трансформації будь-якого небажаного або недозволеного слова чи виразу більш м'яким та коректним з метою маскування деяких фактів дійсності та уникнення прямої назви того, що здатне викликати негативну реакцію у реципієнта та актуалізується за допомогою різноманітних способів творення евфемізмів, таких як метафора, металепис, синекдоха, мейозис, елевація та антифразис.

Досліджуючи засоби вербалізації та прагматику політкоректності було розглянуто статті різноманітної тематики електронних версій британських («The Times», «The Guardian», «The Independent») та американських («Washington Post», «Daily News») газет. Зазначимо, що у англomовному медіа дискурсі спостерігається тенденція до дотримання принципів політкоректності, зокрема, британське суспільство

підтверджує свою консервативність, гідність, поведінковий та мовний етикет та звертається до якомога складніших прийомів та конструкцій, заради уникнення некоректних висловлювань, на відміну від американської преси, в якій простежується лібералізм до мовного етикету, підвищений градус агресії, та снобізм до мігрантів. Детальний лексико стилістичний аналіз дозволив з'ясувати, що, в переважній більшості випадків, слова та словосполучення стають політкоректними евфемізмами лише у певному контексті, тому важливо вивчати їх особливості з функціональної точки зору.

Подальшого дослідження потребує компаративний аналіз нових способів вираження мовного такту що актуалізується різними картинами світу американського – ліберального та британського – консервативного.

Список використаної літератури

1. Крисин Л. П. Эвфемизмы в современной русской речи / Л. П. Крисин // Русистика. – Берлин, 1994. – № 1–2. – С. 28–49 ; Krisin L. P. Evfemizmy v sovremennoy russkoy rechi / L. P. Krisin // Rusistika. – Berlin, 1994. – № 1–2. – S. 28–49.

2. Москвин В. П. Эвфемизмы : системные связи, функции и способы образования / В. П. Москвин // Вопросы языкознания. – 2001. – № 3. – С. 58–70 ; Moskvina V. P. Evfemizmy : sistemnye svyazi, funktsii i sposoby obrazovaniya / V. P. Moskvina // Voprosy yazykoznaniiya. – 2001. – № 3. – S. 58–70.

3. Buncombe A. Trump is 'reversing relations' and returning US to 'neo-colonial attitudes', says Raul Castro [Electronic resource] / A. Buncombe // Independent. – 2018. – April 19. – Mode of access : <https://www.independent.co.uk/news/world/americas/raul-castro-donald-trump-cuba-us-miguel-diaz-canel-colonial-a8313091.html>

4. Charter David Europe must stand united against Russian thuggery, says Andrew Parker [Electronic resource] / D. Charter // The Times. – 2018. – May 14. – Mode of access : <https://www.thetimes.co.uk/article/european-spies-must-stand-up-to-russian-thuggery-says-mi5-chief-fzncvwcqj>

5. Court sides with sanctuary cities in fight over grants [Electronic resource] // Daily News. – 2018. – April 19. – Mode of access : <http://www.nydailynews.com/news/wires/new-york/court-sides-sanctuary-cities-fight-grants-article-1.3944041?arc404=true>

6. Dearden L. Theresa May ignored Home Office warnings about potential discrimination from 'hostile environment' policies [Electronic resource] / L. Dearden // Independent. – 2018. – April 19. – Mode of access : <https://www.independent.co.uk/news/uk/home-news/theresa-may-ignored-home-office-warnings-migrant-policies-hostile-environment-windrush-immigrant-a8312996.html>

7. DeYoung K. John Bolton, famously abrasive, is an experienced operator in the 'swamp' [Electronic resource] / K. DeYoung // The Washington Post. – 2018. – March 23. – Mode of access : https://www.washingtonpost.com/world/national-security/john-bolton-famously-abrasive-is-an-experienced-operator-in-the-swamp/2018/03/23/b9b72000-2eab-11e8-8ad6-fbc50284fce8_story.html?utm_term=.28b0bea6a5f7

8. Fisher L. Prince Charles unfit to take over as head of Commonwealth, says Corby ally Kate Osamor [Electronic resource] / L. Fisher // The Times. – 2018. – April 13. – Mode of access : <https://www.thetimes.co.uk/past-six-days/2018-04-13/news/prince-charles-unfit-to-take-over-as-head-of-commonwealth-xfngmgkx8>

9. How The Times reported the Dambusters raid [Electronic resource] // The Times. – Mode of access : <https://www.thetimes.co.uk/edition/news/how-the-times-reported-the-dambusters-raid-lgxr6wvxr>

10. Intoxicated pilot arrested minutes before take-off [Electronic resource] // The Telegraph. – 2010. – Sep. 15. – Mode of access :

<https://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/netherlands/8004440/Intoxicated-pilot-arrested-minutes-before-take-off.html>

11. Kington T. I felt like a lost child, says victim of hotel gang rape [Electronic resource] / T. Kington // The Times. – 2018. – May 17. – Mode of access : <https://www.thetimes.co.uk/article/i-felt-like-a-lost-child-says-victim-of-hotel-gang-rape-cwbd5z28b>

12. Osborne S. Two planes collide on tarmac in Israel causing 'heavy damage' [Electronic resource] / S. Osborne // Independent. – 2018. – March 28. – Mode of access : <https://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/israel-plane-crash-runway-ben-gurion-ground-damage-germania-el-al-a8278241.html>

13. Panda director quits zoo [Electronic resource] // The Times. – 2018. – March 14. – Mode of access : <https://www.thetimes.co.uk/article/panda-director-quits-zoo-qbr0z5kmf>

14. Philp C. You used White Helmets to fake attack, claims Kremlin [Electronic resource] / C. Philp, T. Parfitt // The Times. – 2018. – April 14. – Mode of access : <https://www.thetimes.co.uk/past-six-days/2018-04-13/news/kremlin-claims-britain-helped-fake-suspected-chemical-attack-bv56bmf2k>

15. Simkins M. When the going gets tough [Electronic resource] / M. Simkins // The Guardian. – 2009. – May 9. – Mode of access : <https://www.theguardian.com/stage/2009/may/09/tips-surviving-acting-industry>

16. Simpson J. Amber Rudd cannot ignore dwindling police numbers [Electronic resource] / J. Simpson // The Times. – 2018. – April 9. – Mode of access : <https://www.thetimes.co.uk/edition/news/amber-rudd-cannot-ignore-dwindling-police-numbers-mz28bsrlg>

17. Trew B. Gaza: at least 37 dead in Jerusalem embassy protests [Electronic resource] / B. Trew // The Times. – 2018. – May 14. – Mode of access : <https://www.thetimes.co.uk/article/us-embassy-in-jerusalem-is-way-to-peace-says-israel-7gt8kcvjv>

18. US calls Myanmar treatment of Rohingya 'ethnic cleansing' [Electronic resource] // The Guardian. – 2017. – 23 Nov. – Mode of access : <https://www.theguardian.com/world/2017/nov/23/us-calls-myanmar-treatment-of-rohingya-ethnic-cleansing>

Стаття надійшла до редакції 9.10.2018.

I. Voloshchuk

K. Martyschenko

VERBALIZATION OF THE POLITICAL CORECTNESS IN MODERN AMERICAN AND BRITISH PRINTED MEDIA

This article explores common language means of expression political correctness in the print media. The concept of euphemism and its main pragmatic functions are investigated on the example of conservative and liberal English-language publications.

The phenomenon of political correctness was actualized in the media discourse, as journalists are increasingly turning to replacement the potentially offensive lexics into more correct. It is a linguistic and cultural phenomenon, which means avoiding the use of expressions that relate to gender, age, race, intellectual ability, physical condition, nationality, etc., and may be offensive to other people. This phenomenon is actualized with the help of euphemism, the essence of which is the replacement of words that may sound rude and unpleasant in order to avoid direct nomination of an object, event or phenomenon, concealing or softening its denotation. Some scientists believe that the concepts of political correctness and euphemism are identical, but the majority of scholars think they complement

each other: the first is a method of cultural behavior and the second is an instrument to carry out this way of behavior. The three main functions of euphemism are softening of the rough and unpleasant nomination for the speaker, softening of the rough and unpleasant nomination for the interlocutor and masking of reality for hiding some negative facts. For example, the phrase «children with special needs» is a correct substitute for «invalid, cripple, disabled child» or the function of the expression «have traded insults» in the sentence: «President Trump and John Bolton, his newly designated national security adviser, both have traded insults with North Korean leaders...» is to conceal a conflict situation between two politicians. Some phrases considered to be euphemisms may have a direct translation, but it's important to investigate the pragmatic situation which sometimes allows understanding the hidden definition of the words. For example, the phrase «malign activity» is translated directly and, in the same time, is used as an euphemism to soften and hide the real aggression from one country to another.

There are many ways of euphemisation at different levels of language: metaphor, periphrasis, synecdoche, metalepsis, elevation, paronymic replacement, antifreeze, etc. The article exposes concrete examples of using these and other methods in the English press and the functions of euphemisms, created by these ways, in a particular pragmatic situation are also analyzed.

Key words: *political correctness, euphemism, language means, euphemisation of speech, melioration, neutralization of unpleasant meaning of the word, mitigation of the word meaning.*

УДК 811.111'373.611

І. А. Гонга

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ ЕКСТРАЛІНГВІСТИЧНОЇ ДОМІНАНТИ У МОВІ (НА МАТЕРІАЛІ АМЕРИКАНСЬКОГО МОВНОГО СУБСТАНДАРТУ)

У статті розглядається зв'язок між словотвором та екстралінгвістичним світом через аспект актуалізації екстралінгвістичної домінанти. Дається визначення екстралінгвістичної домінанти. На прикладах мовних одиниць американського субстандарту досліджуються способи актуалізації екстралінгвістичної домінанти в різних компонентах сленгових композит.

Ключові слова: *екстралінгвістична домінанта, суб'єкт порівняння, об'єкт порівняння, мовний субстандарт, екстралінгвістичні чинники, вербалізація, композита, ономасіологічна база, ономасіологічна ознака, номінативний комплекс.*

Мовленнєва взаємодія (комунікація) неможлива без екстралінгвістичних ситуацій, умов. У лінгвістиці часто застосовують термін «дискурс», одне з основних понять сучасної лінгвістики. Будучи складним поняттям, дискурс є об'єктом уваги когнітивної лінгвістики, лінгвістики тексту, функціональної лінгвістики і т.д. Дискурс має багато трактувань, деякі лінгвісти вважають, що витoki теорії дискурсу беруть початок ще з трактатів античних філософів і наразі існує багато визначень залежно від аспекту його розгляду [6]. Дискурс реалізується в комунікативній ситуації, яка, в свою чергу, складається на основі екстралінгвістичних умов. Звідси, можна вважати, що дискурс є породженням екстралінгвістичної ситуації та є його невід'ємною частиною.